

Schildklierfunctiestoornis: jodiumbevattende preparaten 100

Clioquinol, jodium cutaan, povidonjood cutaan.

ziekte van Graves: auto-immuunziekte gepaard gaande met hyperthyreoïdie.

Bron	Bewijs	Effect
ref. 1 Yilmaz D et al. Single dose povidon-iodine on thyroid functions and urinary iodine excretion. Indian J Pediatr 2003;8:675-7.	studie n=120	Bij 40 voldragen en 30 preterme baby's en 50 kinderen werd eenmalig cutaan povidonjodium gebruikt en de plek afgeveegd met alcohol om langdurige blootstelling te voorkomen. Jodide-uitscheiding in urine, serum TSH, totaal T4 en vrij T4 werden gemeten. De jodide-uitscheiding in de preterme en voldragen baby's was verhoogd maar bereikte snel de normaalwaarden. Bij de kinderen was er geen verhoging. Er was geen significante verandering in schildklierfunctie in de verschillende groepen. De auteurs concluderen dat eenmalige cutaan gebruik van jodium veilig is.
ref. 2 Robertson P et al. Thyrotoxicosis related to iodine toxicity in a pediatric burn patient. Intensive Care Med 2002;9:1369.	casus n=1	Patiënt (22 maanden oud) met brandwonden over 80% van lichaam werd om de dag behandeld met povidonjodium. Hij kreeg tachycardie, hypertensie en koorts. Testen van de schildklier wees op jodide-geïnduceerde thyreotoxicose. Therapie met propranolol en carbimazol en vervanging van povidonjodium door chloorhexidine gaf verbetering van zijn situatie. Bij normalisering van de concentratie vrije T4 werd gestart met behandeling met 50 µg thyroxine. Bij staken van thyroxine kreeg de patient hypothyreoïdie waarna weer werd gestart met thyroxine. De auteurs adviseren geregelde controle van de schildklierfunctie bij gebruik van cutaan jodium bij brandwondpatiënten.
ref. 3 Shetty KR et al. Thyrotoxicosis induced by topical iodine application. Arch Intern Med 1990;150:2400-1.	casus n=1	Patiënt (72 jaar) met hartfalen werd opgenomen na behandeling met povidonjodiumbadjes 2x per dag gedurende 6 maanden voor decubituswonden. Hij had geen schildklierfunctiestoornis in de familie-anamnese. Biochemisch onderzoek wees op de ziekte van Graves. Jodideblootstelling is een risico bij patiënten met een schildklierfunctiestoornis, schildklierknobbels, ziekte van Graves en zelfs bij patiënten zonder schildklieraandoeningen in de familieanamnese. Oudere patiënten met schildklieraandoeningen lopen het grootste risico.
ref. 4 Lyon KR et al. Transient thyroid suppression associated with topically applied povidone-iodine. Am J Dis Child 1982;136:369-70.	casus n=1	Een voldragen baby kreeg op zijn 3 ^e levensdag een ileostomie. Hij had geen schildklierfunctiestoornis in familieanamnese. De wond werd dagelijks gedurende 8 weken met povidonjodium verzorgd. In het kader van een screeningprogramma werd zijn schildklierfunctie gemeten. Een laag-normale T4 en een verhoogde TSH werden gemeten. Een schildklierscan toonde geen afwijkingen. De urine vertoonde een hoge jodide-excretie. De afwijkende waarden van T4 en TSH worden toegerekend aan de jodideopname uit povidonjodium.
ref. 5 Hodgson-Jones IS et al. Clioquinol and iodine metabolism. Trans St Johns Hosp Dermatol Soc 1970;56:51-3.	casus n=4	Er worden 4 patiënten beschreven met abnormaal verhoogd eiwit-gebonden jodide na gebruik van betamethasonvaleraatcrème met 3% clioquinol. Het gebruik varieerde tussen 7 en 14 dagen. Na staken van de crème normaliseerden de waarden binnen 3 tot 12 weken.
ref. 6 SPC joodtinctuur Ratiopharm (jodium/natriumjodide) 28-03-07.		<u>CI</u> : Applicatie op grote huidoppervlakten in het bijzonder bij manifeste hyperthyreoïdie.

Opmerkingen:

- De SPC Locorten Vioform (flumethason/clioquinol) 23-09-04 geeft geen informatie.

- Projectgroep: In de beschikbare literatuur worden abnormale hoeveelheden en voorschriften gebruikt. De casus wijken te veel af van de normale situatie om op basis hiervan te bewaken. De contra-indicatie moet nee/nee worden.

Risicofactoren	Toepassing op grote, beschadigde oppervlakken.
Incidentie	-

	Contra-indicatie	Actie	Datum
Beslissing deskundigen	nee	nee	22-05-2012